

Mundtlig Beretning for 2023/2024

Maj 2024

Kirsten Sydendal

Formand

(Det talte ord gælder)

Introduktion

Igen i år har vi haft et år med mange aktiviteter og opgaver. Både i bestyrelsen og i sekretariatet har vi haft ualmindeligt travlt, synes jeg.

Jeg vil gerne sige kæmpe tak til vores medarbejdere i sekretariatet: Lise, Ann-Britt og Aase. I er helt uundværlige, og I har klaret et stort arbejdspress igennem det seneste år.

Også tak til bestyrelsen. I møder op, I er engagerede, og I deltager og byder ind, hvor det er muligt for jer. Det er vigtigt med jeres kræfter, når vores organisation og sekretariat ikke er større.

Befolkningstallet

For kort tid siden kom de nye befolkningstal for småøerne fra Danmarks Statistik. Det er desværre meget kedeligt nyt. De sidste 10 års samlede fremgang i befolkningstal er forsvundet. Vi har en tilbagegang på 59 øboer fra 4518 til 4459.

Det er noget af en mavepuster, men efter at vi har sundet os, må det være kampgejsten vi finder frem! Vi ved, at vi har noget helt fantastisk at tilbyde nye øboere: Natur, fællesskab, trykthed, den helt unikke ø-stemning, som vi alle kender, men som er svær at beskrive med ord.

I Sammenslutningen af Danske Småøer lader vi os ikke slå ud. Vi arbejder videre, både politisk og med projekter på øerne og samarbejde øerne imellem. Sammen kan vi vende udviklingen igen, det er jeg sikker på.

Færger

Landevejsprincip – 100% eller i det lag

Den vigtigste positive nyhed for småøerne i det år, der er gået, er nok, at der i august 2023 blev givet penge til 100%'s implementering af Landevejsprincippet. I alt blev der afsat yderligere 51,6 millioner på finansloven for 2024. Beløbet skal gives de næste fire år og bør – i princippet – betyde, at kommunerne får tilskud, så de kan sænke færgetaksterne til et niveau, der burde svare til de tekniske udregninger for landsvejsprincippet's takster.

Men vi kan se, at ikke alle kommuner er lykkedes med at sænke taksterne til det niveau. Flere kommuner opererer stadig med brændstoffillæg, synlige eller skubbet det ind i de generelle takster. Andre kommuner insisterer på, at kommunens tilskud til færgedriften ikke må blive for højt, og har derfor lavet generelle takstforhøjelser. Det vil reelt sige, at visse kommuner ikke tager ansvar for (eller ikke ser sig i stand til) at bakke økonomisk op om færgedriften i det omfang, vi øboer kunne ønske. Andre kommuner, som har en bedre økonomi, har med det

nye landevejstilskud fået mulighed for endnu større takstnedsættelser og perioder med særligt lave priser for turister, der gæster øen.

Der er således stadig stor forskel på, hvordan kommunerne anvender landevejsprincippets tilskud. Det er et stort analysearbejde at se, hvor forskelle i priser og praksis ligger, fordi færgernes regnskaber ikke altid er åbne og transparente, og såvel øer som kommuner er forskellige. Vi er som øboere interesserede i, hvordan statens tilskud anvendes, hvor stor en del af billetten, der betales af staten, kommunen og færgepassageren. Transporten over vandet og prisen for turen skal være et attraktivt tilbud og ikke en barriere.

31. januar deltog Sammenslutningen af Danske Småøer i en høring på Christiansborg, som drejede sig både om det fulde landevejsprincip og om nye færger til øerne. Vi gav udtryk for vores holdninger, og politikerne blev informeret og havde lejlighed til at stille spørgsmål og blive klogere på bl.a. den svære situation, som småøerne og kommunerne står i med store investeringer i nye, grønne færger i den kommende tid.

I forlængelse af færgehøringen sendte vi et brev til KL, hvor vi forespurgte på den problematik, som blev rejst ved høringen vedr. det fulde landevejsprincip. Vi spurgte KL, om kommunerne så sig i stand til at gennemføre det fulde landevejsprincip med de nye midler, men KL har sendt os et svar, som vi må tolke således, at de ikke foretager en egentlig undersøgelse. Derfor kan der ikke gives et entydigt svar på, om kommunerne har i sinde at indføre det fulde landevejsprincip – og om de mener, der er midler nok til det.

Landspolitikkerne lader os tydeligt forstå at kassen er lukket. Fra statens side er der givet godt 150 mio. kr. årligt og herfra anser man landevejsprincippet som indført. Kommunerne har fået, hvad der tilkommer dem, og savner øboerne lavere takster, skal de henvende sig til kommunerne og presse på hos dem. Der kommer ikke mere fra staten, lyder budskabet fra Christiansborg. Kommunerne bør tilgodese deres øer, men Folketinget kan ikke tvinge dem. Det er det evige problem, vi har.

Grøn færgepulje

Vi mener, at det er nødvendigt, at der oprettes en grøn færgepulje og gives støtte til de kommuner, der står over for at købe nye grønne færger. Det må ikke være sådan, at udgifterne til nye færger skal betales ved færre afgang eller sammenlagte færgeruter. Og de grønne færger må heller ikke betyde dårligere færge-service for øerne. Det vil kvæle øerne.

Til vores møde med Udvalget for Småøer i april havde vi fundet en liste over de eksisterende småø-færger frem, og af den fremgår færgernes alder og CO₂-udledning. Listen er udarbejdet af COWI for Transport- og Boligministeriet tilbage i 2021, hvor der blev lavet en analyse om en grøn omstilling af de danske indenrigsfærger forud for de grønne færgepuljer, der var i 2021 og 2022.

Vi har opfordret til, at Transportministeriet sammen med kommunerne og Færgesekretariatet arbejder videre med, hvordan vi får udskiftet og ikke mindst finansieret udskiftning eller retrofit af alle færger. Der bør laves en overordnet plan, og af den bør det fremgå, hvilke færger og ruter der er i spil, hvad prisen vil være, og hvordan man kan forestille sig en fornuftig tidsplan for udfasning af CO₂-udledende færger hen over de næste 10-15 år – gerne før. Vi har også

understreget, at det skal undersøges, hvordan staten kan hjemtage midler fra EU til investering i både nye færger, ladeanlæg og ombygning af færger, færgelejer m.m.

CO₂-afgift

Et nyt problem er bestemmelserne om CO₂-afgift på færger under 5.000 bruttotons-grænsen, som alle vores færger til de danske småøer ligger under. CO₂-afgiften indføres fra 2025-2030.

Det er derfor glædeligt, at man med en politisk aftale fra marts om *udmøntning af omstillingsstøtten fra Grøn skattereform for industri mv.* har lyttet til vores høringssvar vedr. CO₂-afgifterne: Her er der nemlig afsat 85 millioner kroner til at kompensere indenrigsfærger for den CO₂ afgift de pålægges pr. 1.1.2025. Hvordan disse midler udmøntes, er endnu ikke afgjort, og det vil vi selvfølgelig følge tæt.

Politik og nye love

Vi har i løbet af det seneste år haft flere møder med relevante udvalg og ministre og politikere, og vi har afgivet adskillige høringssvar på vigtige lovforslag, herunder taxaloven og postloven.

Taxalov

Vi udtrykte sidste år forbehold over for at gøre det for nemt at drive ø-taxa på småøerne. Vi ville gerne undvære reglerne om kørselskontor og taxameter, men ønskede heller ikke at gøre det helt frit. I den nye taxalov var der lagt op til, at man på småøerne skulle kunne køre ø-taxa uden forsikring, ren straffeattest og andre særlige regler om persontransport, som gælder i resten af landet. Vores argumentation har bygget på passagerernes sikkerhed og på ønsket om at beskytte de vognmænd, der bor på øerne imod unfair konkurrence fra tilfældige feriegæster, der om sommeren nu kan tage forretningen fra den bosiddende vognmand, som forsøger at leve og drive forretning på øen hele året. Folketinget vedtog den nye taxalov, der trådte i kraft 1. januar i år, og som giver mulighed for at fritage småøerne for lovens regler.

Processen for at undtage en ø fra taxiloven er, at den kommune, som øen hører til, sender en ansøgning til transportministeren om undtagelse af øen.

Vi ved, at Anholt, som p.t. har en helt særlig persontransport-aftale med Region Midtjylland, ikke ønsker at søge om tilladelse til den nye ordning. Så vidt vi ved, har Hjarnø, Endelave, Omø og Baagø bedt deres kommuner ansøge Transportministeriet om fritagelse fra taxaloven. Vi vil meget gerne høre, hvordan det går de fire øer, og om der er andre der søger om fritagelse fra taxaloven. Det bliver spændende at se, hvilke erfaringer de forskellige øer kommer til at gøre sig.

Postlov

Postloven blev også vedtaget i 2023. De nye bestemmelser betyder, at postbetjeningen til småøerne bliver sikret, og at der på alle småøerne bliver bedre forhold, når øboerne skal afsende og modtage pakker på øerne. Det bliver i form af pakkebokse – på øen. Loven træder først rigtig i kraft når postbetjeningen til/fra småøerne har været i udbud, og vi ved kun, at det skal ske inden for to år.

SU-lignende tilskud til unge øboer

En særlig sag, vi har kæmpet for både tidligere og i det forgangne år, er støtten til unge

uddannelsessøgende fra øerne. Vi har taget det op i Ø-Posten i efteråret, hvor vi lavede en artikel med Alma fra Strynø. Det var også et emne, som visse medier har skrevet om. Det er en uretfærdighed, som det ikke koster meget for staten at få rettet op på. Det har resulteret i et konkret beslutningsforslag fra SF, som blev førstebehandlet i Folketinget den 14. maj. Desværre er regeringspartierne imod forslaget idet de hævder at der allerede er afsat midler til dette – via §20 midlerne. Og de vil ikke pille ved det kommunale selvstyre. Men sagen er jo netop, at det efterlader øboerne i en urimelig situation, hvor unge forskelsbehandles og ikke får hjælp til uddannelse. Da uddannelse ikke er et kommunalt ansvar, men statsligt, kan man med rette hævde, at det ikke bør ligge i en kommunal sammenhæng, men netop som forslaget beskriver, føres over i en ret til støtte for den unge, der varetages af staten.

Vi er glade for, at det endelig er lykkedes os at få sat sagen på Folketingets dagsorden og vi vil arbejde ihærdigt på forhåbentlig at få lovforslaget gennemført. 2. behandlingen i Folketinget er endnu ikke datosat

Egholm

Egholm og planerne om den tredje Limfjordsforbindelse har været oppe igen med flere samråd og høring med transportministeren her i april og maj. Desværre blev anlægsloven vedtaget den 13. maj, og efter den plan skal den tredje Limfjordsforbindelse være anlagt i 2034. (Imod stemte SF, EL, RV, ALT og Theresa Scavenius (UFG)).

Det lader dog til, at der er regler i EU, der muligvis overtrædes, og det skal nu undersøges. En delegation fra Egholms Venner har været i Bruxelles og holdt møde med parlamentets PETI-udvalg - populært kaldet EU's borger-klageudvalg. EU-Kommissionen valgte efter mødet at gå ind i sagen og arbejde videre med den. De har nu tre måneder til at behandle klagen.

Fra Sammenslutningen af Danske Småøers side følger vi Egholm-sagen, og vi mener, at alle alternativer skal undersøges, før man sætter byggeriet af en sådan bro i gang.

Ø-udvikling

Friø-ordningen

Sidste år og i år har friø-ordningen også kostet tid, og vi ved fortsat ikke, om friø-ordningen ender med at føre til færre regler og benspænd i forhold til udviklingen af vores øer.

Seks øer gik videre iblandt de i alt 17 landsbyer og øer som politikerne i slutningen af januar 2024 skulle tage stilling til. I alt 53 projekter fordelt på de 17 lokalsamfund var indsendt.

Vi havde forventet, at de ville udvælge en række projekter og steder som kunne få løsnet de bånd af regler og love, som forhindrer udvikling. Men ingen har fået fjernet regler. Mange er EU-regler, og dem kan ingen danske politikere ophæve, lyder det nu fra ministerens medarbejdere. Landdistriktsminister Morten Dahlin har beklaget, at en masse borgere fik stillet noget i udsigt, som med hans blik på sagen ikke rigtig gav mening. De seks øer havde 15. maj foretræde for Udvalget for Landdistrikter og Øer og fremførte her, hvilke områder vi allerhelst vil have ændret reglerne for. For vi opgiver ikke vores ønsker til en sund ø-udvikling. Vi håber, at

ministeren og politikerne vil tage vores input videre, når de laver landdistriktsudspil og ad den vej få os op af det kviksand, vi føler vi står i.

En af de ting, der er dukket op i forløbet med forsøgsordningen, er et gammelt brev fra 2014, der understreger, at det på småøerne er muligt for en sommerhusejer at benytte sit sommerhus som helårsbolig.

Vi synes, at regeringen gang på gang har taget tilløb, indsamlet gode ideer og givet løfter om, at noget er i støbeskeen, som vil gavne landdistrikterne. Vi håber, at det snart vil udmønte sig i reelle lempelser af de regler, vi kæmper så meget med på øerne.

Planlov og ø-udviklingsplaner

Som en af ændringerne i den nye planlov er begrebet ø-udviklingsplan blevet indført fra 1. januar 2024. Vi havde i februar et webinar, hvor Nina Herskind fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen gav information om disse nye muligheder. En ø-udviklingsplan er et redskab, hvormed Kystdirektoratet og kommunen kan give dispensation i større omfang end efter Naturbeskyttelsesloven og Planlovens almindelige regler, når man på øen vil placere faciliteter i tilknytning til eksisterende anlæg eller bebyggelse. På initiativ af øens lokalbefolkning kan den ansvarlige kommune udarbejde en udviklingsplan for øen, der fastlægger sammenhængen mellem lokal udvikling og fortsat hensyntagen til beskyttelsen af natur og landskab.

Vi er grundlæggende glade for flere muligheder for dispensationer, men som vi ser en række udfordringer. Som vi forstår ø-udviklingsplanerne, så er det:

- Ikke muligt at etablere helårsboliger i eksisterende bygninger i det åbne land på en småø, da de skal ligge i forbindelse med landsbybebyggelse.
- Nye boliger kan kun etableres i byzone – og der er kun seks af vores 27 øer, der har meget små arealer, der er udlagt som byzone.
- Man kan med en ø-udviklingsplan søge om at opstille husstandsvindmøller og små solcelleanlæg til brug for øens egen energiforsyning: Men der er behov for også at kunne etablere fælles energianlæg – dvs. større end husstandsvindmøller samt termonet.

Inden for strandbeskyttelseszonen – som dækker et forholdsmæssigt stort område af småøerne, især på de lange, smalle øer – åbner ø-udviklingsplanen IKKE for

- at der kan etableres autocamperpladser på havnen og eksisterende campingpladser. Det er kun muligt uden for zonen.
- at nye virksomheder og boliger kan etableres – heller ikke i eksisterende bygninger.
- at man kan ændre anvendelsen af eksisterende bygninger til fx bolig, erhverv eller turisme.

Vi har sagt til politikerne, at udarbejdelsen af ø-udviklingsplaner skal holdes på et administrativt tilgængeligt niveau, og at planerne risikerer at drukne i bureaukrati, fordi de skal behandles på linje med lokalplaner. Vi mener for eksempel, at mindre projekter, hvor beboerforening,

lodsejer og kommune er enige, bør kunne opnå dispensation, uden at der først skal laves en ø-udviklingsplan for hele øen.

Vi har også understreget over for vores politikere, at der bør følge finansiering til kommunerne med, så det sikres, at udarbejdelse af ø-udviklingsplaner ikke er afhængig af den enkelte kommunes økonomi og derfor risikerer at blive nedprioriteret eller afvist.

Kystdirektoratet

Vores gode samarbejdspartner LAG Småøerne lod i 2023 udarbejde en rapport som handler om Kystdirektoratets sagsbehandling af sager fra småøerne. Den er skrevet af konsulenthuset Kaas og Mulvad, og vi kalder den i kortform for Mulvad-rapporten.

Rapporten viser, at der er brug for at gentænke de nuværende bureaukratiske og meget langvarige processer, der er forbundet med Planloven. Kystdirektoratets nuværende administration af sager er ikke tilstrækkelig ift. småøernes behov for udvikling. Der er mange afslag og lang ventetid. Til trods for muligheden for dispensation på småøer via den særlige småø-regel om mere lempelig tilgang på øerne, oplever vi, at Kystdirektoratet har en meget restriktiv tilgang til denne dispensationsmulighed. I mange tilfælde er reglen ikke kommet i betragtning og ikke implementeret i sagsbehandlingerne. Rapporten viser også, at Kystdirektoratets afslag flere gange er blevet underkendt af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

For at følge op på konklusionerne på denne rapport holdt Bjarne, Lise og jeg møde med Kystdirektoratet i deres kontorer hos Naturstyrelsen i Randbøl i januar sammen med Jan Bendix fra LAG Småøerne. Vi tog hjem fra mødet med den indsigt, at det, som står i loven skal skrives om, før Kystdirektoratet ændrer deres praksis. Men det var godt at have dialogen, og vi fik også den opfordring med til vores medlemmer, at man er meget velkommen til at ringe til Kystdirektoratet og få vejledning – dog ikke konkret sagsbehandling – over telefonen.

Det er i det hele taget en god idé at ringe direkte til Kystdirektoratet og få vejledning, hvis man fx vil udfordre, hvad man får at vide af kommunen, om hvad der kan og ikke kan lade sig gøre. Flemming fra Avernakø tog dem på ordet og fik bekræftet, at det, trods kommunens afslag, ER muligt at få løftet elskabene på Avernakø, der gang på gang har udsigt til at blive oversvømmet ved højvande og storm. Faaborg-Midtfyn Kommune er nu nødt til at sikre at dette ikke sker.

Så det kom der i hvert fald ud af vores besøg hos Kystdirektoratet. Jeg nævner det her, for måske kan det også være til nytte for andre øer eller ø-projekter.

Frigast-rapporten

Her i april blev den såkaldte Frigast-rapport offentliggjort. I den har en ekspertgruppe (ledet af økonomien Christian Frigast) gennemgået statens erhvervsstøtteordninger, og der lægges op til sanering, dvs. beskæring eller afvikling, af bl.a. Landdistriktpuljen. Vi har sendt et brev til erhvervsministeren og til landdistriktsministeren, hvor vi uddyber vores bekymringer. Vi har over for vores landspolitikere understreget, hvor stor en betydning, det har, at småøerne har mulighed for at søge dedikerede midler til projekter på småøerne. I mange år har puljerne haft afgørende betydning for udvikling af turisme og øvrige erhverv på småøerne, og det vil være et markant tab for os, hvis disse muligheder for støtte ikke videreføres.

Landdistriktspuljen giver i dag også støtte til vores sekretariat på Strynø. Heller ikke her ser vi nogen grund til at sanere støtteordningen. Tværtimod. Sekretariatet er vitalt for Ø-sammenslutningens arbejde og høje aktivitetsniveau. At varetage småøernes interesser og skabe netværk og samarbejde øerne imellem er vores vigtigste opgaver, og det må selvfølgelig ikke stoppe.

Flere midler til ø-arbejdet

Bevillingen til Ø-sammenslutningen er i år blevet forhøjet, så vi i 2024 i alt modtager 2,3 mio. kr. i driftsstøtte, mod tidligere 1,7 mio. kr. Den øgede bevilling gælder kun i 2024, men har bl.a. gjort os i stand til at forlænge Ann-Britts ansættelse indtil udgangen af 2025. I de seneste år er opmærksomheden på småøerne øget, både politisk, fra pressen og fra danskere i almindelighed. Det er vi meget glade for, og vi vil gerne blive ved med at yde den samme kvalitet i vores arbejde overfor jer øboer, hvis interesser vi varetager, overfor politikere, kommunerne, styrelser og ministerier og overfor omverdenen.

Derfor er en fastholdelse af den øgede bemanning vigtig for os. Og derfor har vi har bedt politikerne om - når de kommer til finanslovsforhandlingerne - at huske os og bevare den øgede bevilling også i 2025 og årene fremover, så den ikke sænkes i forhold til det niveau, vi modtog i år.

Midlerne i 2024 bruges bl.a. også på at fejre vores jubilæum og på at synliggøre øerne.

Jubilæumsår

Året 2024 har været og bliver fortsat travlt og her er spiller jubilæumsåret også en rolle.

Vi har planlagt receptionen her på Strynø i dag. Heldigvis med god hjælp fra Mette Søberg fra Strynø ls. Og vi har tilmeldt os flere folkemøder, hvor både jeg og andre fra bestyrelsen og sekretariatet vil repræsentere vores sammenslutning. Der er folkemødet på Bornholm senere i juni, som også har krævet en del forberedelse, og der er Madens Folkemøde på Lolland i slutningen af maj, Skivemødet, Kulturmødet på Mors, Møns Folkemøde i Stege, Maritimt folkemøde i Korsør og Klimafolkemødet i Middelfart. Jeg vil opfordre jer alle til at komme til disse folkemøder og hilse på os.

Som en særlig fejring af vores 50 år har vi forespurgt Udvalget for Landdistrikter og Øer om vi kan afholde en høring på Christiansborg til efteråret. Vi har foreslået, at temaet for høringen, bliver nationale ø-politikker. Vi håber, at det bliver en mulighed, og vi glæder os til at melde mere ud, når vi har fået en dato og endelig aftale på plads.

Årets Ø

I 2023 blev Omø valgt til Årets ø i skarpt opløb med Fur og Hjarnø. Her i 2024 var det Anholt, Tunø og Aarø, som er nomineret til Årets Ø. Og netop i denne uge har vi udråbt Tunø til Årets Ø. Dorte fra Fur har været en del af bedømmelseskomiteen og har dermed aflastet Lise, der tidligere har været med.

Nogle af de facts, der ligger bag udvælgelsen, er følgende:

Et konstruktivt samarbejde med Odder Kommune dannede baggrund for at udviklingen på Tunø blev vendt. Ø-udvalget for Tunø, som består af 5 ø-valgte medlemmer og 5 kommunalbestyrelsesmedlemmer udarbejdede en handlingsplan, og den gav resultater:

- *Medio april 2023 blev antallet af daglige færgeafgange udvidet fra 2 til 4.*
- *8 lejeboliger bliver bygget på den gamle skolegrund og skal stå færdigt i 2025.*
- *En ny el-færgen forventes indsat i 2026/27.*
- *Nye bade-, toilet- og opholdsfaciliteter til lystsejlere og flere rekreative områder på Tunø Havn skal være gennemført 2026/27.*

Ø-udvalgets arbejde stod ikke alene. I januar 2023 blev Tunø Købmandsandel stiftet, og i løbet af 4 måneder blev der tegnet andele for kr. 360.000 fordelt på 250 andelshavere - og Tunø Købmandsgård og Cafe genåbnede den 1. maj 2023, efter at have været lukket i 4 måneder.

Postgården blev indviet i påsken 2023 - det er et sted, hvor lokale kunsthåndværkere har workshops, udstilling og marked. Og Tunø Dage med musikarrangementer samt Tunhallas vikingelejr er to nye aktiviteter, som tiltrækker besøgende til øen.

Som vinder af Årets Ø får man 50.000 kr., og nr. 2 og 3 får hver 25.000 kr. ud over en fin promo-
vering af ens ø.

Tunø er Årets Ø både i 2024 og 2025. Men prisen vil fremover kun blive uddelt hvert andet år. I 2025 vil der i stedet blive afholdt en konference for øboere for at synliggøre og udvikle vores øer

Afslutning

Jeg håber det fremstår klart, at vi har travlt.

Sideløbende med alle forberedelserne til jubilæumsaktiviteterne har vi haft fokus på det politiske arbejde, både med møder, utallige kalenderøvelser, breve med spørgsmål og svar, telefonsamtaler, pressehenvendelser og ikke mindst flere besøg på vores dejlige øer. Opgaverne står i kø. Nogle er planlagt, andre kommer ind fra højre og kan ligesom de planlagte heller ikke udsættes. Jeg kan mærke at kravene til en organisation som vores vokser hvert år, og den tid, det tager at løse alle opgaverne, stiger selvsagt også. På sekretariatet løber de stærkt for at følge med.

Jeg vil slutte af med igen at sige tak for et virkelig godt år. Tak til en meget arbejdsom og meget dedikeret stab på vores sekretariat, tak til bestyrelsen, og tak til Bjarne for de mange gode samtaler, vi har i formandskabet.

Jeg har fået to års mere erfaring i forhold til, hvor jeg stod da jeg trådte til i 2022. Tak til Lise for al den hjælp og viden, som du repræsenterer som sekretariatsleder. Og tak også til Dorthe Winther, som jeg af og til har ringet til for at få et godt råd. Jeg anser mig for at være to år videre i min ø-uddannelse, men jeg er ikke færdig med at lære. Virkeligheden bringer hele tiden

nye spørgsmål, og det gør at arbejdet i Sammenslutningen af Danske Småøer aldrig er kedeligt.